

AHZÂB SÛRESİ 9-25. ÂYETLERİ HENDEK SAVAŞI

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtü ve's-selâmü âla seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn ve men tebiahû bi-ihşânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd:

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Bugün okumuş olduğumuz Kur'ân-ı Kerîm'in 21. cüz'ünde, Ahzâb sûresinde Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذْ كُورُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا
لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

Yâ eyyühe'llezîne âmenü'zkürû ni'metallâhi aleyküm iz câetküm cünûdün fe-erselnâ aleyhim rîhan ve cünûden lem teravhâ ve kâne'llâhu bimâ ta'melûne basîrâ.¹

¹ 33/Ahzâb, 9.

“Ey iman edenler! Allah’ın sizin üzerinize saçtığı, gönderdiği nimetini hatıra getirin, hatırlayın. Hani düşmanlar ordu toplayıp sizin karşınıza gelmişlerdi. Biz de siz müslümanlara yardım olmak üzere onların üzerine rüzgar göndermiştik ve görmediğiniz orduları göndermiştik. Böylece onlardan sizi kurtarmıştık. Amellerinizi, icraatınızı görmektedir.”

إِذْ جَاءُوكُم مِّنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ
الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ
الظُّنُونَا

*İz câûküm min fevküküm ve min esfele
minküm ve iz zâgati’l-ebşâru ve belegati’l-
kulûbü’l-hanâcira ve tezunnûne bi’llâhi’z-
zunûnâ.*²

“Hani o vaka’lar esnasında onlar sizin yukarıınızdan gelmişlerdi ve aşağı tarafınızdan gelmişlerdi. Vadinin üst tarafından, alt yanından gelmişlerdi. Ve siz de bunalmıştınız, gözler kaymıştı, yılmıştı ve yürekleriniz de ağzınıza kadar gelmişti. Ve içinizden bazı zayıf

² 33/Ahzâb, 10.

imanlı insanlar da Allah hakkında türlü türlü yalan yanlış zanlara düşmeye başlamışlardı. Allah hakkında kötü kötü düşünceler düşünmeye, zanlar taşımaya başlamıştınız.”

هٰنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا

*Hünâlike'btüliye'l-mü'minûne ve zülzilû zilzâlen şedîdâ.*³

“İşte orada mü'minler, iman sahipleri bu olaylarla imtihandan geçmişlerdi. Ve bazıları şiddetli bir mânevî sarsıntı da geçirmişti. Şiddetli bir mânevî zelzele de olmuştu.”

a. Gerçek İman Sahipleri ve Münafıklar

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا

*Ve iz yekûlü'l-münâfikûne ve'llezîne fî kulûbihim meradun mâ veadena'llâhu ve resûlühû illâ gurûrâ.*⁴

“O gün o olaylar esnasında münâfıklar, yani zâhirde inanmış gibi görüldüğü halde aslında kalbinden imana erememiş olanlar, kalbi

³ 33/Ahzâb, 11.

⁴ 33/Ahzâb, 12.

bozuk [olanlar], dıştan mü'minlerin arasında gibi görünen, kalbi kâfir dışı mü'min olan münâfıklar..." *Ve'llezîne fî kulûbihim meradun.* "Gönüllerinde iman hastalıkları olanlar, inancında kusurlar eksiklikler olanlar..." Ne demişlerdi?

Mâ veadena'llâhu ve resûlühû illâ gurûrâ.
"Allah ve Resûlü bize sadece aldatıcı Şeyler vaat etmişler. Başka bir Şey yok!" demişlerdi.

Düşman gelince, bunları sıkıştırınca... Onlar sanıyorlardı ki belki böyle sıkıntılara uğramayacaklar, yan gelip yatacaklar, rahat edecekler. Böyle sıkıntı gelince, düşmanlar gelip kuşatınca Medine-i Münevvere'yi, can boğaza gelince, yürekler ağza gelince, korkular olunca, o zaman "Allah ve Resûlü bize aldatıcı Şeyler vaat ettiler. Daha önce söyledikleri gibi değil. İşte başımıza ne sıkıntılar geldi!" diye böyle münâfıkça, kâfirce sözler söylediler.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Bu olay hicretin beşinci yılında oluyor. Peygamber Efendimiz Mekke-i Mükerreme'den Medine-i Münevvere'ye hicret ediyor. Kureyş'in müşrikleri düşmanlıklarına devam ediyorlar. İşte ondan sonra Bedir harbi oluyor,

Uhud harbi oluyor; böyle mücadelelerle beşinci yıla geliniyor. Kureyşliler Peygamber Efendimiz Medine'yi seçip gittiği, Mekke'yi terk edip gittiği halde yine peşini bırakmıyorlar, Mekke'de müslümanlara eza cefa ediyorlardı. Medine'de de rahat bırakmak istemiyorlar. Bu arada bir sürü savaşlar olmuştu.

Kureyş bazı müşrik kabilelerle birleşti, ittifak etti, "Gidelim, şunları tepeleyelim!" diye. Gatafan kabileleriyle Kureyş kabileleri oymakları birleştiler. Medine'ye yürüdüler. Medine'nin etrafında müstakil kaleleri olan yahudi toplumları vardı. Medine'nin içinde değil. Medine'nin çevresinde ben bazılarını gördüm. Harabe şeklindeki kalelerini de gördüm. Benî Nadîr, Benî Kureyza gibi kabileler vardı. Daha uzaklarda Suriye tarafına doğru da, Hayber tarafında kuvvetli yahudi toplulukları vardı. Medine'de işte oralara kadar yahudiler sarkmışlar. Oralarda kaleleri vardı. Bunlar Peygamber Efendimiz'le ahd ü peymân ettikleri halde, söz verdikleri halde, Peygamber Efendimiz Medine-i Münevvere'ye gelince Peygamber Efendimiz'e düşmanlıklarından, imansızlıklarından Kureyş'le gizlice anlaşma da yapmışlardı. Kureyş'in tarafını tutmuşlardı.

Hatta Kureyş tarafına kışkırtıcı adamlar göndermişlerdi. Kureyş'le birleşmişlerdi. Benî Kureyza kabilesi... Bir kuvvetli ordu geldi ki 12 bin kişi kadar vardı bu ordular. Tabii Medine'nin ahalişi şaşırıldılar, afalladılar. Büyük bir rakam bu. O zamanın şartlarına göre büyük bir ordu. O kadar büyük kuvvet kolay görülen bir şey değil.

b. Hendek Savaşı

Bedir'de müslümanlar onları yendiler. Uhud'da biraz okçular yerlerinde durmadıkları için zâiyat, telefât oldu; ama yine müşrikler kalkıp gittiler, yani duramadılar. Şimdi yeni, daha kuvvetli bir şekilde geliyorlar. Müslümanların işi bitebilir, bu savaşta yenilirlerse durumları zor olabilir. “Ne yapalım?” diye Peygamber Efendimiz [sorduğu] zaman, Selmân-ı Fârisî dedi ki;

“Yâ Resûlullah, hendek kazalım, düşmanlar geçemesin.”

Medine-i Münevvere'nin etrafı ilginç bir arazi yapısına sahip. Yanardağlar patlamış, ovaya yayılmış. Fokurdamış, kaynamış... Kalorifer cürufu gibi sivri sivri, çıkıntılı çıkıntılı; toprağın üstüne basmak, [üstünde] yürümek,

deve sürmek mümkün değil. Bir acayip arazi. Üstünde yürünemiyor. Medine-i Münevvere'nin etrafı öyle. Ama bu volkanik, ayak basılmaz, ayak bassa kesilir, deve yürüse ayağı zedelenir, eciş bücüş, eğri büğrü, çukurlu çukurlu, sivri, ayaklara zarar veren araziden geçmek mümkün değil de bazı yerlerinden toprak yol, böyle Medine'ye giriş var. Medine'nin etrafı sanki korunmuş gibiydi. Bu arazi yapısı dolayısıyla düşmanlar topluca gelemezlerdi. Tek tük tedbir alıp da gelmeye cür'et eden olsa bile onu da artık oradan bakanlar haklayabilirlerdi. Topluca gelmeleri mümkün değil. Topluca gelebilecekleri bir yol var; Medine'nin dolanıp gelinecek [bir] yeri var. "Oraya hendek kazalım." dediler.

Hendek kazdılar. Hendeğin önüne kadar geldiler. Bu tarafta müslümanlar. Tabii hendeğe inmeleri lazım, hendekten çıkmaları lazım, zor. Bu tarafta bekleyen okçular, müslümanlar ineni tepelerler. Çıkmak isteyenlerin ellerini, kafalarını keserler. Hendek böylece korumaya sebep oldu. Sonra tabii uğraştılar, didindiler... Müslümanlar epeyce bir açlık, sıkıntı çekti, bunaldılar, sıkıntılara düştüler. Münâfıklar da ileri geri konuşmaya başladılar.

“İşte başımıza bu Muhammed’den dolayı geldi! Medine’de böyle şeyler yoktu. Bütün Arap kabilelerini bizim başımıza [sarıyor.] Bunların vaatleri fos çıktı!” gibi neler söyledilerse kâfirce, münâfıkça sözler söylediler. Ama bu bunalma esnasında Medine’ye de giremediler. Medineliler de çok sıkıştı, sıkıldı; fakat gelen ordu da giremedi, Medine-i Münevvere’ye hendeği atlayıp geçemediler.

Böyle 15-20 gün bekleyince... Tabii 15-20 gün 12 bin kişilik ordu ne yiyecek ne içecek, bunların hepsi hesaplanmalı. Erzakları tükenmeye başlayınca, gün uzayınca, su bulmak zorlaşınca, açıkta böyle bekleyince, güneş tepesinde, Arabistan’ın sıcağı; zorlandılar. O sırada Allahu Teâlâ hazretleri bir soğuk rüzgar çıkarttı, bir fırtına çıkarttı bunların üzerine... Fırtına öyle şiddetli esti ki adamların çadırlarını köklüyordu, yıkıyordu. Estikçe o kurdukları harp çadırlarını deviriyordu, söküyordu. Atlar ürküyorlardı. Düşman toza toprağa gark oluyordu. Üstüne üstüne Allah esti-riyordu. “Ey iman edenler! Allah’ın sizin üzerinize nimetini hatırlayın. Sizin karşınıza, sizi yok etmek için ordular gelmişlerdi, Biz de onların karşısına fırtına, rüzgarı göndermiştik ve

sizin görmediğiniz mânevî, meleklerden ordular göndermiştik...” dediği âyet-i kerîmede [anlatılan] bu olay. Tutunamadılar. Muhasara yerine dönüp gitmek zorunda kaldılar. Dönüp gittiler.

Benî Kureyza bu işi kışkırttı, Kureyş’in tarafını tuttu. Kureşyliler gittiler. Benî Kureyza kabilesi kaldı mı şimdi Medine’de yapayalnız? Kureyş ordusu müslümanları da yenemedi. Yenip tepeleselerdi rahat edeceklerdi. Şimdi kaldılar mı müslümanlarla Benî Kureyza?

Bu sefer Peygamber Efendimiz onların hıyanetlerinin, azgınlıklarının, sapmalarının, vadi bozmalarının hesabını sordu; onların üzerine yürüdü ve onları muhasara ettiler. Sonra oradan hepsini söküp çıkarttılar. Kalelerini ve sairelerini fethettiler.

Konu ile ilgili âyet-i kerîmeler devam ediyor sayfaların ötesine kadar. Tabii burada mü’minlerin içinde son derece kahramanca, mü’mince savaşanlar da oldu. Onlar hakkında bir âyet-i kerîmeyi okuyalım, bitirelim.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ
فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا
تَبْدِيلًا

Mine'l-mü'minîne ricâlün. “Mü'minlerin içinden de öyle er kişiler çıktı ki, öyleleri vardı ki, oldu ki...” *Sadekû mâ âhedu'llâhe aleyhi.* “Allah'a vaat ettikleri sözlerinde sadakat gösterdiler. Resûlullah'a bağlılıklarında, dîn-i İslâm'a sarılmalarında sadakat gösterdiler.”

Ne demişlerdi?

c. Akabede Verilen Sözlerin Sadakati

Mekke-i Mükerrerme'de Akabe'de Peygamber Efendimiz onlarla görüştüğü zaman, “Yâ Resûlallah, gel Medine'ye. Biz seni kendi canımızı korur gibi koruruz. Malımızı koruduğumuz gibi senin malını koruruz. Sana himayemizi sağlam yaparız.” demişlerdi.

“Bunun mukabilinde Allah da sizi cennetlik eder.” buyurmuştu Peygamber Efendimiz.

İşte o ahitlerinde durdular. Kureyşliler'le kahramanca çarpıştılar.

Fe-minhüm men kadâ nahbehû. “Bir kısmı şehit oldu.”

Enes b. Nadr gibi böyle kahramanlar çarpışa çarpışa, çok büyük kahramanlıklar göstererek şehit oldu, canını verdi.

Ve minhüm men yentazir. Kimisi de, ecel gelmedi o zaman, “Bir dahaki sefere şehit oluruz.” diye sözünde sadık, Peygamber Efendimiz’e bağlı, vefalı...

*Ve mâ beddelû tebdîlâ.*⁵ “Sözlerini değiştirmediler, ahitlerini bozmadılar.”

Peygamber Efendimiz’e bağlılıklarını ve onun uğrunda çarpışacaklarını değiştirmediler, devam ettiler.

Bu okuduğum âyet-i kerîmede Allahu Teâlâ hazretleri onları methediyor.

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ
إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

Li-yecziya'llâhu's-sâdikîne bi-sıdkıhim.

⁵ 33/Ahzâb, 23.

Bütün bunları Allahu Teâlâ hazretleri ne hikmetle yaptı?

“Sadık olanlara, sadakatli olanlara, doğru olanlara, sözünde duranlara, bu sadakatlerinden dolayı mükâfatlarını vermek için.”

Ve yüazzibe'l-münâfıkîne. “Ve münâfıklar azaplandırmak [için.]”

Münâfıklar ayrıldı. Baklanın kurtlusunu eleğin üstünde kalıverdi. Ayrıldı, iyisiyle kötüsü belli oldu.

İn şâe ev yetûbe aleyhim. Bu münâfıklıklardan dolayı dilerse azap etmek, dilerse de tevbe ederlerse tevbelerini kabul etmek kapısı da açık. Bu imtihan için bu olayları nasip etti, takdir buyurdu.

*İnna'llâhe kâne gafûran rahîmâ.*⁶ “Hiç şüphe yok ki Allahu Teâlâ hazretleri çok mağfiret edicidir, çok merhamet edicidir.”

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغِيظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا
وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا

⁶ 33/Ahzâb, 24.

Ve radde'llâhu'llezîne keferû bi-gay-zihim. “Allahu Teâlâ hazretleri kâfirleri kızgınlıklarıyla, öfkeleriyle baş başa bir şey yapmadan, müslümanlara zarar vermeden def etti.” *Ve kefa'llâhu'l-mü'minînel-kıtâl.* “Ve savaşta mü'minlere Allah'ın yardımını yâr oldu, yâver oldu, yetti.”

Az oldukları halde, gelen düşmanlar çok oldukları halde Allah mağlubiyet, mahcubiyet tattırmadı.

Demek ki “Allah ve Resûlü bize boş vaatler yapmışlar!” diyenler yanlış aslında. Çünkü Allah korudu. Eğer Allah korumasaydı o 12 bin kişilik ordu Medine'de gövde üstünde baş bırakmazdı. Kıtır kıtır hepsini keserlerdi. Allah öylece korudu ve münâfiği, kâfiri, mü'mini ortaya çıkardı.

*Ve kâne'llâhu kaviyyen azîzâ.*⁷ “Allahu Teâlâ hazretleri güç kuvvet sahibidir, izzet sahibidir.”

İsterse hiç başka bir şeye lüzum kalmadan kahredebilir, hayatlarına son verebilir. İsterse böyle imtihan için olayı, ipini biraz salıverir.

⁷ 33/Ahzâb, 25.

Ortaya çıksın diye. Allah dilerse o müşrikleri, o kâfirleri yolda mahvederdi. Üzerlerine yıldırım yağdırırdı, canlarını alırdı. Hepsine bir hastalık gelirdi...

d. Ebrehe'nin Ordusunun Helak Oluşu

Ebrehe'nin ordusu nasıl helâk oldu?

Ebabil kuşları geldi, 'pat pat pat' taşları attılar. Bütün ordu yenilmiş ekine döndü. Gıdık gıdık, parça parça, delik gedik ekine döndü. Ebrehe'nin fillerle Yemen'den getirdiği ordu perişan oldu. Allah Kâbe'ye sokturmadı. O zaman bir savaş da yapmadı.

O zaman Abdulmuttalip... Ebrehe'nin ordusu yüz tane devesini almışlar. Müzdelife'ye kadar gelmişler. Arafat'ı geçmişler. Mina'ya yakın Müzdelife'de durmuşlar. Yüz devesini alınca gidiyor, diyor ki;

“Benim develerimi almış askerleriniz, söyle de versinler.”

Şöyle bakıyor Ebrehe, diyor ki;

“Ben de senin methini duyuyordum. Yüksek bir adam sanıyordum. Ben senin şehrini, atalarının şehrini yıkmaya geliyorum, Kâbe'yi yıkmaya geliyorum. Sen hiç 'Kâbe'yi yıkma ey

komutan!’ diye yalvarmıyorsun. Hiç Kâbe’den bahsetmiyorsun. ‘Bizim canımızı bağışla!’ demiyorsun. ‘Develerimi almış askerlerin, develeri ver!’ diyorsun. Ne kadar düşüncesizmişsin, ne kadar basit düşünceliymişsin, ne kadar menfaatçi imişsin!”

Böyle deyince, Abdulmuttalip ona bir cevap veriyor, diyor ki;

“Ey komutan! Ben o yüz devenin sahibiyim. O develerin sahibiyim ben. Senden onları istiyorum. Kâbe’nin sahibi Allah’tır, o Kâbe’sini korur!”

Muhteşem bir cevap!

Ve Kâbe’yi Allah koruyor. O ordu perişan oluyor. İşte; *E lem tera keyfe feale rabbüke bi-ashâbi’l-fîl*, o sûre bu olay üzerine iniyor. Tarihî bir olay.

Oraya kadar, yani Müzdelife’den Kâbe-i Müşerreffe’ye ne kadar bir yol var?

7-8 kilometre. Yaya [olarak] 1,5 saatlik yol. Atla daha kısa. Gelmişler.

Ne maksatla gelmişti ordu?

Kâbe’yi yıkmak, dümdüz etmek niyetiyle gelmişlerdi.

Ama Allah Kâbe'sini yıktırmadı.

Nasıl yıktırmadı?

Olağanüstü bir mûcizeyle. Ebabil kuşlarını gönderdi. Kuşlar yukarıdan taş attılar. O taş hangi kişiye isabet ettiyse... Küçük taşlar... Ama radyoaktif mi, zehirli mi, Allah bilir. Mânevî [özelliği] olan [taşlar...] Kime değdiyse öldü. Ordu perişan oldu.

Bunları şunu anlatmak için söylüyorum:

Allahu Teâlâ hazretleri dilerse karşı ordu kurmadan, silah çekmeden de koruyabiliyor mu?

Onun misali, işte koruyabiliyor. Tamam, korur. Dilerse Mekke ahalisini, müşrikleri Mekke'deyken tepelerdi. Dilerse yolda tepelerdi. Yine Ebabil kuşlarını gönderirdi, Habibini korumak için. Ama tam Medine'ye kadar getiriyor; Medine'nin münâfıkları, mü'minleri fark olsun diye, aziz ve muhterem kardeşlerim.

Hikmeti anlıyor musunuz?

Bunu söylüyor. Söylemese belki herkes anlayamaz. Âyet-i kerîmede söylüyor. "Allah

sadık olanları, vefalı olanları mükâfatlandırmak için, münâfıkları da cezalandırmak için - tevbe ederse belki affeder ama cezalandırmak için- bu işi yaptı.” diye bildiriyor. Yani mü’min, münafık fark olsun diye Allah imtihan açıyor, muhterem kardeşlerim.

e. Hepimiz İmtihandayız Rahat Olamayız

Burası benim konuşmamın üzerinde durmak istediğim en önemli yönlerinden birisi. Allah *celle celâlühû* herkesi daima imtihan eder. Hepimiz daima imtihandayız. Rahat bırakmaz. İlle bir noktaya getirir, sıkıştırır. “Bakalım o noktada şu yolu mu seçecek, bu yolu mu seçecek?” diye o yolun ağzına getirir. Eğer kul yolun çatallaştığı yerde Allah’ın rızası tarafını tutarsa demek ki sadıkmış, vefalıymış diye sadakatinden dolayı mükâfatlandırır. Dönerse demek ki münâfıkmış, dönekmiş diye dönekliğinden dolayı cezalandırır. Bunu anlatmak istiyorum, aziz ve muhterem kardeşlerim.

Bu imtihandan biz dışta değiliz. Hepimiz için. Türkiye’deki, Bosna’daki, Çeçenistan’daki, Özbekistan’daki, Hindistan’daki, Keşmir’deki, Pakistan’daki, Bangladeş’teki,

Endonezya'daki, dünyanın her yerindeki müslümanlar bu imtihanın dışında değil. Buna benzer imtihanları hayatta Allahu Teâlâ hazretleri kulun başına getirir.

Ne yapmak lazım?

“Aman yâ Rabbi!” demek lazım. “Aman yâ Rabbi! Bana yardım et. İmtihanı başarayım. Zorlu soru sorma. İmtihanda yardım eyle. Lütfunla, kereminle bu imtihanı alnımın akıyla, başarıyla atlatayım yâ Rabbi! Senin yardımına çok ihtiyacım var yâ Rabbi!” demeliyiz. *İyyâke na'budu ve iyyâke nestaîn*. “Sadece sana ibadet ediyoruz yâ Rabbi! Sadece senden yardım istiyoruz yâ Rabbi! Başkasından istemeyiz yâ Rabbi!” deyip o *İyyâke na'budu ve iyyâke nestaîn*'e çok sıkı sarılmamız lazım. Gözümüzü açmamız lazım.

Allah bizi zorlu imtihanlara uğratmasın. Uğradığımız, karşılaştığımız imtihanlarda da tevîkîni refîk eylesin, yardım eylesin.

Âciziz, âciz olduğumuz zaman da, güçsüz olduğumuz zaman da, bak eski mü'minlere nasıl yardım etmiş? Bir fırtına göndermiş. Kâfirlerin ağızlarına burunlarına toz toprak, kum tepmiş. Atlarını ürkütmüş, çadırlarını sökmüş.

Yıkılıp defolup gitmişler. Medine-i Münevvere'nin neresine kadar gelmiş oluyorlar?

“Yedi Mescitler”e kadar gelmiş oluyorlar.

Yedi Mescitler neresi?

Bir tepe var. Oradan tepeden aşarsanız şu taraf Medine. Ama tepeden aşmak zor. İsterse aşabilir de... Aşarken tepelerler. Dolanacak, Seniyyetü'l-Vedâ'dan gidecek. Sultane yolundan gidecek. Oradan varacak. Seti oraya yapmışlar. “Dağlardan geçeni tepeleriz. Oralar-dan geçemezler nasıl olsa. Yoldan geleni de geçirtmeyiz.” diye hendek yapmışlar. O kadar yakın. Allah oradan def ettirmiş.

Allah cümlemize tevîkîni refîk eylesin. Cümlemize yardım eylesin. Çok âciz olduğumuzu itiraf ediyoruz. Bize acısın, lütfeylesin. Lütfuyla, keremiyle, merhametiyle muamele eylesin. İki cihanda her türlü tehlikeden korusun. Her türlü nimete nail ve sahip ve mazhar eylesin.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

18 Recep 1419 / 08.11.1998

Avustralya

Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.

